

## **Allerheiligen en Allerzielen 2023**

Verlangend naar licht, troost en bemoediging komen wij hier bijeen in de naam van de Vader, Zoon en Heilige Geest.

**Welkom** U allen, bijzonder U, genodigden, die hier vanmorgen speciaal in ons midden bent. Fijn dat U gekomen bent voor dit uur van herinneren en gedenken.

Miljoenen mensen, wereldwijd gedenken in deze dagen rondom 1 en 2 november hun overledenen. Ook in ons land staan talloze mensen, christenen zowel als niet christenen stil bij hun geliefde doden. In kerken, thuis, op T.V, op begraafplaatsen en andere locaties worden kaarsen ontstoken, graven en urn wanden verzorgd, en met bloemen versierd.

Ook wij zijn vanmorgen hier samengekomen om stil te staan bij het leven van de mensen die we verloren zijn. Met een viering als deze kan wellicht het gemis, uw emoties, weer wat naar boven worden gehaald, zeker als het afscheid nog pas kort geleden heeft plaats gevonden. Maar ook als het afscheid van jouw geliefde al jaren eerder plaats vond, kan gemis en verdriet nog altijd heel erg voelbaar zijn, omdat jij jouw geliefde nog lang niet vergeten bent, ook nooit wilt vergeten. Omdat hij of zij zich heel diep in jouw ziel heeft geworteld. Zelden noemt wellicht iemand nog zijn of haar naam. Maar jij wel. Jij voelt de herinnering, de resten van het gemis die nog steeds niet zijn geheeld. Verdriet zit diep van binnen, verdriet krijgt geen plek maar verweeft zich in ons leven.

De namen van de overledenen van dit jaar worden straks weer genoemd. Bij de meesten van hen kwam de dood gelukkig pas na een leven dat, zou je mogen zeggen, al helemaal geleefd was.

Bij anderen kwam de dood te vroeg, onverwacht, als een wrede inbreker, die een lief iemand na een dodelijke ziekte in korte tijd met zich meenam. Hun ziek zijn, thuis of in het ziekenhuis, was voor U

zwaar en moeilijk, maar tegelijkertijd was het wellicht ook een tijd die U heel intens nog samen hebt mogen delen en die U nog dieper met elkaar heeft verbonden. Een tijd die U achteraf niet had willen missen en die U nu ook tot troost en grote dankbaarheid stemt. Hoe verschillend de dood ook in ons leven komt en door ons ervaren kan worden, het sterven van een lief iemand grijpt altijd diep in eigen leven in, en brengt verdriet en rouw met zich mee. Ons leven is niet maakbaar. Met alle liefde, zorg en aandacht kun je niet voorkomen dat je een geliefde verliest.

Elf namen worden genoemd, elf kaarsen, die bij het noemen van zijn of haar naam door U hier vooraan worden aangestoken en daarna weer ieders eigen kleine lichtje. In stilte fluisteren we daarbij zachtjes in onszelf alle namen die we niet vergeten willen.

Hier vooraan bij de paaskaars liggen ook de herinneringsboeken waarin de namen staan opgetekend van de mensen van wie we in de loop der jaren tot nu toe hier al afscheid moesten nemen. Hun namen vormen als het ware een netwerk van mensen met wie we als geloofsgemeenschap verbonden willen blijven.

Stilstaan bij het leven van onze lieve doden, In de stilte leeft zoveel wat we niet in woorden kunnen vangen. Maken we het nu, voor we verder gaan, even stil in ons zelf.

Het koor zal nu zingen het lied om vergeving en ontferming, waarin we God en elkaar vragen om vergeving voor ons tekortschieten.

### ***Gebed***

Als wij bidden God, dan doen wij dat omdat we beseffen dat er meer is dan voor onze ogen zichtbaar is. Dat U er bent, en dat U groter bent dan ons hart.

Als wij bidden God, dan spreken we uit wat in ons leeft dit uur; ons verdriet, onze eenzaamheid, onze vragen, onze toekomst.

Als wij bidden God, dan luisteren we naar het geheim dat in ons woont. Uw adem, eens gekregen, Uw kracht die leven doet, de stilte van ons hart die tot ons spreekt en ons bemoedigt.

Als wij bidden God, dan groeit in ons Uw weten, en ons vermoeden dat niet de dood het einde is. Dat hoop op leven nooit vergaat en dat U zelf die hoop en onze toekomst bent, ook vandaag de dood voorbij. Amen.

### ***Overweging.***

We zijn hier omgeven te midden van licht. We noemden de mensen die het afgelopen jaar overleden zijn bij name, en er branden kaarsen voor hen hier op de standaard. Ook bij alle andere kleine lichtjes horen namen en verhalen.

Namen doen er toe. In een naam ken je een mens. Niet dat die naam alles zegt. Maar in die ene naam verzamelt zich in de loop van het leven alles wat die ene man of vrouw kenmerkt. Een naam is geen loze kreet, maar een soort samenballing van wie je bent, van wie de ander is. Namen krijgen kleur in de loop van het leven. Ze zijn verbonden met wat mensen meemaken. Door hun namen te noemen, hardop of zoals bij de vele lichtjes alleen in gedachten zijn ze ook weer even hier bij ons. Zolang de namen blijven klinken blijft de herinnering levend. Namen doen er toe.

Toen we hier in Nederland nog kort geleden de geschiedenis van de slavernij herdachten, hoorden we wat het voor nabestaanden betekent dat bij de tot slaafgemaakte mensen hun naam werd afgenomen en zij de naam van hun meester, hun eigenaren moesten aannemen. Hun eigen oorsprong werd hierdoor mee uitgewist. Tot op de dag van vandaag zijn er nog afstammelingen van de slavernij die zoeken naar hun eigen naam. Namen die hun eigen wortels

weerspiegelen. Namen doen er toe.

We lezen als eerste lezing het oude verhaal uit Exodus van de brandende braambos. Mozes, ooit een hoge functionaris aan het hof van de farao, is dat luxe leven ontvlucht. Op zoek naar zijn joodse wortels hoedt hij de schapen, terwijl anderen als slaven leven in Egypte. Op een dag als hij de schapen hoedt is daar de brandende braambos. Mozes slaat de handen voor de ogen. Een heilig moment. God is niet te zien, niet te bevatten, maar maakt zich wel kenbaar. Mozes krijgt de opdracht om een rol te spelen in de bevrijding van het joodse volk, Mozes staat niet te springen. Mozes vraagt aan de Eeuwige hoe hij heet. Namens wie moet ik zeggen dat ik spreek? “Ik zal er zijn”, zegt God. “Ik zal er zijn” : zo wil ik gekend worden. In het oude verhaal maakt de Eeuwige zich bekend met de woorden “Ik zal er zijn” Je mag op mij rekenen.

Beste mensen, Ik kan U niet zeggen of uitleggen wie God, voor ons en met name ook voor onze lieve overledene is. Ik kan U niet zeggen of er na dit leven iets komt. Of we, zoals we zeggen onze geliefde overledene ooit zullen terugzien. We weten het niet. Niemand weet het. Er is alleen een diep innerlijk weten in ons dat mijn en uw leven en het leven van onze overledene gedragen wordt door iemand die ons lief heeft, onvoorwaardelijk, hoe ik ook ben, en wat voor gekkigheid ik misschien ook doe of gedaan heb.

Het is een weten dat niet te beredeneren valt, een weten van het hart. We zingen het straks weer samen o.a .in het tafelgebed met de woorden : Op elk van ons houdt Gij Uw oog gericht, en niemand of hij heeft een naam bij U, en niemand valt of hij valt In Uw handen.

Kunnen we in ons dat vertrouwen, dat geloof dat “ Hij er is”, staande houden, in deze roermerige tijd waarin geloven niet meer zo vanzelfsprekend is, en waarin we allemaal ook wel eens bij ons zelf denken: “Waar blijft God dan?” Is Hij er wel bij al dat geweld zoals

ook nu weer in de Gaza en Israël? Helpt al ons bidden wel? Wij raken er soms danig van in de war. Toch is het ook waar dat er in ons een heel diep besef huist dat er hier op aarde voor ons een beter leven kan bestaan. Dat wij mensen een beter leven voor en met elkaar kunnen creëren, ondanks alle weerbarstigheid die zo haaks staat op wat we hopen en dromen. We willen er samen ook in blijven geloven dat cynisme en onverschilligheid het nooit gaat winnen van de hoop. Jezus zelf en velen die in zijn spoor na hem hebben geleefd, hebben ons die hoop voorgeleefd.

Allerzielen met Allerheiligen samen vieren wil zeggen dat we ons mogen laten meenemen door hun voorbeeld. Ze vormen door alle eeuwen heen tot op de dag van vandaag een lange stoet van mensen die een licht en voorbeeld waren op onze pad. Mensen die net als Jezus ons voorgeleefd hebben dat het anders kan en anders moet. Allemaal mensen die een ander weten in ons hart wakker houden dan het weten van de harde feiten.

In het evangelie dat werd voorgelezen hoorden we Jezus zeggen dat hoop en geluk verbonden is met mensen die vasthoudend blijven zoeken naar vrede en gerechtigheid, naar mildheid, liefde, eerlijkheid, barmhartig en vergevingsgezind zijn. Kortom, met mensen die de liefde van God herkennen in kleine daden van menselijkheid.

Vandaag staken we een kaarsje aan en noemden we de namen . Aan Gods liefde vertrouwen wij hen en ook onszelf toe. Wij zelf gaan verder en we proberen ons te realiseren dat de hemel niet alleen iets is voor onze lieve doden en voor ons later. Maar dat hemel voor ons ook een opdracht is voor nu. Natuurlijk wij mensen zijn niet in staat om een hemel op aarde te maken. Dat is teveel voor ons. Maar, we kunnen wel een steentje verleggen. Klein of groot is niet zo belangrijk, iedere steen, ieder steentje telt.

Ik wens U allen toe, dat ons mensen de kracht gegeven wordt om dat

steentje te verleggen en om het leven te aanvaarden, met alles wat goed en mooi is en met alles wat moeilijk en pijnlijk en teleurstellend is. Dat we er vasthoudend in moge blijven geloven dat het laatste woord is aan het licht en aan het leven, aan oprechte liefdevolle mensen. Amen